

Zitting 1975-1976 nr. 134b

13 386

Herziening van de bepalingen van het Wetboek van Strafrecht en het Wetboek van Strafvordering betreffende de tenuitvoerlegging van vermogensstraffen

EINDVERSLAG VAN DE VASTE COMMISSIE¹ VOOR JUSTITIE

Vastgesteld 31 augustus 1976

Nadat het voorlopig verslag der commissie aan de Regering was medegedeeld is van haar ontvangen de navolgende memorie van antwoord.

MEMORIE VAN ANTWOORD

De vraag van de leden van de fractie van de P.v.d.A. of de in artikel 24a van het wetsontwerp voorziene mogelijkheid tot betaling van een opgelegde geldboete in gedeelten moet worden gezien als een bijzondere modus van de straf of als een bijzondere modus van de executie dient in laatstgemelde zin te worden beantwoord. Heeft de rechter in eerste instantie nog op grond van het thans geldende recht uitspraak gedaan, dan staat intussen niets eraan in de weg dat de appelrechter na de inwerkingtreding van de nieuwe wettelijke regeling alsnog betaling van de opgelegde geldboete in termijnen gelast. Het wetsontwerp kent immers geen overgangsbepaling in die zin dat strafzaken die op het tijdstip van inwerkingtreding van de wet reeds op de zitting in eerste aanleg waren aangebracht volgens de thans geldende regelen worden afgedaan.

Terecht wijzen deze leden op enkele drukfouten op blz. 18 van de memorie van toelichting, waardoor het daar gegeven voorbeeld hoe de vervangende hechtenis moet worden berekend indien de veroordeelde slechts een gedeelte van de boete betaalt, onbegrijpelijk wordt. In plaats van: «Daarvan is uiteindelijk f 310 of 31 onbetaald gebleven. Van de 30 dagen vervangende hechtenisstraf kan nu ook niet meer dan 31 deel of 111 dag worden geëxecuteerd, waarbij afronding naar boven plaats vindt tot 8 dagen» had moeten worden gelezen:

Daarvan is uiteindelijk f 310 of $\frac{31}{117}$ onbetaald gebleven. Van de 30 dagen vervangende hechtenisstraf kan nu ook niet meer dan $\frac{31}{117}$ deel of $7\frac{111}{117}$ dag worden geëxecuteerd, waarbij afronding naar boven plaatsvindt tot 8 dagen.

Intussen heeft dit voorbeeld zijn betekenis enigszins verloren door de wijziging die artikel 24c van het wetsontwerp bij de openbare behandeling in de

¹ Samenstelling: Brongersma (PvdA), (voorzitter), Versloot (PvdA), Kaulingfreks (KVP), Letschert (KVP), Polak (VVD), Piket (CHU), Diepenhorst (ARP), Boekman (CPN), Agterberg (PPR), Schwarz (D'66), Meuleman (SGP), Van Marion (BP).

Tweede Kamer heeft ondergaan door de aanvaarding van het amendement van het lid Kappeyne van de Coppello (Kamerstuk 13 386, nr. 15). Door de aanvaarding van dit amendement is de mogelijkheid tot het toepassen van vervangende hechtenis, indien de op de geldboete bij niet-tijdige betaling gevallen verhogingen niet worden betaald, komen te vervallen. Het in de memorie van toelichting gegeven voorbeeld komt daardoor als volgt te luiden:

Aan iemand is een geldboete van f 1000, subsidiair 30 dagen vervangende hechtenis, opgelegd. De veroordeelde betaalt f 300 maar blijft met het voldoen van de rest in gebreke. Door twee aanmaningen wordt het overblijvende bedrag van f 700 verhoogd; eerst met f 25 tot f 725 en vervolgens met een vijfde van het dan nog verschuldigde bedrag ($1/5 \times f 725 = f 145$) tot f 870.

Een poging tot verhaal levert f 560 op. Deze f 560 moeten worden geacht in de eerste plaats tot voldoening van het nog niet betaalde restant van de geldboete (zonder de verhogingen) te strekken (vgl. artikel 24b, laatste lid). Van de hoofdsom van de gestelde geldboete resteert dan nog $f 700 - f 560 = f 140$. Van de 30 dagen vervangende hechtenisstraf kan, wanneer reële mogelijkheden tot verhaal van het restant ontbreken, $\frac{140}{1000}$ deel of 4,2 dag worden geëxecuteerd, hetgeen naar boven afgerond neerkomt op 5 dagen.

Met de «tweede tranche» van de voorstellen van de commissie-Van Binsbergen, ten aanzien waarvan de indiening van een wetsontwerp binnen afzienbare termijn kan worden tegemoet gezien, is bedoeld het resterende gedeelte van de voorstellen van deze commissie. Er volgt dus geen «derde tranche».

De vraag op welke wijze kan worden voorkomen dat de beperking van artikel 576, vijfde lid, krachteloos wordt gemaakt door verhaal op de bank- of girorekening waarop het «vrije» gedeelte van de in die bepaling bedoelde uitkeringen wordt bijgeschreven, beantwoord ik als volgt.

Het vijfde lid heeft uitsluitend betrekking op de *vordering* tot uitkering die de veroordeelde heeft: deze vordering kan niet in haar geheel onder het verhaal worden gebracht. Wordt de uitkering – of het «vrije» gedeelte daarvan – uitbetaald, dan vermengt dit bedrag zich met de overige liquiditeiten van de veroordeelde en heeft de uitkering opgehouden een afzonderlijk vermogensbestanddeel te vormen. Daarbij is het onverschillig of de uitbetaling in contanten geschiedt dan wel door bijschrijving op een bank- of girorekening. In het civielrechtelijk beslagrecht is dit niet anders; zie Hof 's-Gravenhage 19 april 1973, N. J. 1973, 513.

Het is derhalve niet mogelijk door een wetsbepaling het uitgekeerde bedrag als afzonderlijk vermogensbestanddeel aan verhaal te onttrekken. Het hangt dan ook van de omstandigheden – met name van de omvang en de samenstelling van het vermogen van de veroordeelde – af, op welke wijze en in welke mate het verhaal dient te worden genomen; dit is aan het beleid van het openbaar ministerie overgelaten.

De Minister van Justitie,
A. A. M. van Agt

De commissie heeft gemeend met de mededeling van dit antwoord aan de Kamer haar eindverslag te kunnen sluiten.

De voorzitter der Commissie,
Brongersma

De griffier der Commissie,
Ploos van Amstel